

STRATEGIAN TOIMEENPANOSUUNNITELMA KAUELLE 2007-2010

SISÄLTÖ	Sivu
1. SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS	3
2. STRATEGIA	4
2.1. Vaasan yliopiston arvot	4
2.2. Vaasan yliopiston visio 2020	4
2.2.1. Yliopiston tiedeperusta kauppa- ja taloustieteet, humanistiset tieteet, yhteiskuntatieteet ja teknilliset tieteet	5
2.2.2. Vaasan yliopisto alueen innovaatiojärjestelmän keskeinen osa	5
2.2.3. Tiedeyhteisö koostuu dynaamisista tutkimus- ja opetusyhteisöistä	5
2.2.4. Palosaaren tiede- ja innovaatiokampus yhtenäinen kokonaisuus	5
2.2.5. Yliopisto 10 000 opiskelijan yhteisö	6
2.2.6. Yliopisto oppimisteknologian edelläkävijä	6
2.2.7. Budjettirahoitus ja ulkopuolinen hankittu rahoitus tasapainossa	6
2.2.8. Yliopisto henkilökunnan ja opiskelijoiden toimiva työyhteisö	6
2.3. Vaasan yliopiston strategia vuoteen 2009	7
2.3.1. Vaasan yliopiston tehtävät ja toimintaympäristö	7
2.3.2. Strategiset valinnat: osaamisalueet	10
2.3.3. Strategiset toimenpiteet	12
2.3.3.1. Tutkimus	12
2.3.3.2. Koulutus	12
2.3.3.3. Innovaatioiden välittäminen ja alueen kehittäminen	13
2.3.3.4. Yliopiston sisäinen hallinto ja johtaminen	13
3. HALLITUSOHJELMA KAUELLE 2005-2007	15
4. KEHITTÄMISHANKKEET KAUELLE 2007-2009	20
4.1. Alueellinen tai yhteiskunnallinen vaikuttavuus	20
4.2. Kansainvälistyminen	21
4.3. Laadunvarmistus	22
4.4. Liiketoimintaosaaminen ja yrittäjyys	23
4.5. Opettajankoulutus	24
4.6. Opiskeluprosessien kehittäminen	25
4.7. Rakenteellinen kehittäminen	26
4.8. Tietoyhteiskunta	27
4.9. Yliopistojen yhteishankkeet (ml. verkostot)	28
5. TULOSSOPIMUSEHDOTUS KAUELLE 2007-2009	31
5.1. Toiminnalliset tavoitteet	31
5.2. Määrälliset tavoitteet kaudelle 2007-2009	36

1. SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS

Strategian toimeenpanoasiakirja ulottuu kaudelle 2007-2010. Suunnitelma palvelee yliopiston sisäistä suunnittelua sekä toimii perusteluina ja taustamateriaalina opetusministeriön ja yliopiston välisille tulosneuvotteluille ja näiden tuloksena laadittavalle tulossopimukselle. Suunnitelman pohjana on yliopiston hallituksen hyväksymä strategia sekä hallituskaudelle laadittu hallitusohjelma. Suunnitelmaan liittyy analyysi vuoden 2005 toiminnasta. Analyysi ja henkilöstötilinpäätös sisältyvät tilinpäätösasiakirjaan.

Suunnitelma on käsitelty yhteistoimintaneuvostossa sekä hyväksytty Vaasan yliopiston hallituksessa 3.2.2006.

2. STRATEGIA

Arvot, visio 2020 ja strategia vuoteen 2009

Hyväksytty Vaasan yliopiston hallituksen kokouksessa 23.9.2005.

2.1. Vaasan yliopiston arvot

Yliopiston arvoperustaa kuvaavat ne periaatteet, joihin yliopistolaiset sitoutuvat kaikessa toiminnassaan. Valtion omistamana yliopisto sitoutuu myös valtionhallinnon arvoihin. Valtion organisaatioiden toiminnassa lähtökohtana on Valtioneuvoston 30.8.2001 tekemä periaatepäätös valtion henkilöstöpoliittisesta linjasta. Se sisältää valtion yhteisen arvoperustan. Pyrkimyksenä on ylläpitää ja vahvistaa Suomen julkisen hallinnon eettisesti korkeatasoista toimintaa.

Valtionhallinnon arvoperusta käsittää seuraavat perusarvot: tuloksellisuus, laatu ja vahva asiantuntemus, palveluperiaate, avoimuus, luottamus, tasa-arvo, puolueettomuus, riippumattomuus ja vastuullisuus.

Näiden yleisten arvojen ja pyrkimysten lisäksi yliopiston arvoiksi vahvistetaan seuraavat periaatteet

- yksilön edistyminen
- yhteisöllisyys
- yhteiskunnan menestys

Yliopiston tulokset perustuvat yhteisön jäsenten itsensä kehittämiseen ja opinnoissa tai työllä edistymiseen. Opiskelija edistyy opinnoissaan, tutkija on tuloksellinen tutkimustyössään, opettaja kehittää opetuksensa sisältöä ja opetusmenetelmiä, koko henkilöstö kehittää asiantuntemustaan.

Yksilön edistyminen edellyttää toimivaa, toisiaan arvostavaa työyhteisöä, joka tukee yksilön kehittymistä. Yliopistolaiset ylläpitävät akateemisen yhteisön perinteitä ja edistävät moniarvoisuutta ja suvaitsevuuutta. Yliopistolainen arvostaa muita yhteisöjä yliopiston piirissä.

Yliopisto sitoutuu yhteisöimme, Vaasan kaupungin, Vaasan seudun sekä Pohjanmaan maakuntien kehittämiseen, ja edistää toiminnallaan lähiympäristöämme sekä maamme ja koko ihmiskunnan sivistystä ja menestystä.

Yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan arvot voivat olla ristiriidassa käytännön tilanteissa. Arvojen omaksuminen edellyttää valmiutta punnita eri näkökulmien merkitystä kunkin tilanteen yhteydessä ja halua ratkaista ristiriidat eri näkökulmia kunnioittaen.

2.2. Vaasan yliopiston visio 2020

Yliopiston hallitus on 21.1.2000 hyväksynyt strategia-asiakirjan ”Visio 2020 ja innovaatioiden vuosikymmen – kehittämissuunnitelma vuoteen 2010”. Yliopiston

hallitus on tehnyt visioon 23.9.2005 tarkistuksia, jotka ovat seurausta vuoden 2000 jälkeisestä kehityksestä, kuten Yliopistolakiin sisällytetystä kolmannesta tehtävästä, uudesta tutkintorakenteesta ja DI-koulutuksen tutkinnonanto-oikeuden toteutumisesta vuonna 2004.

2.2.1. Yliopiston tiedeperusta kauppa- ja taloustieteet, humanistiset tieteet, yhteiskuntatieteet ja teknilliset tieteet

Vaasan yliopisto on korkeat kansainväliset vaatimukset täyttävä tiedeyliopisto, joka harjoittaa korkeatasoista ja monialaista tutkimusta ja siihen perustuvaa ylintä akateemista opetusta. Vaasan yliopisto määrittelee profiilinsa suhteessa kotimaiseen ja kansainväliseen tiedeyhteisöön sekä alueen elinkeinoelämään. Yliopistossa tutkintonsa suorittaneet tunnetaan vahvasta tiedeyliopistokoulutuksestaan ja hyvistä kansainvälisistä valmiuksistaan.

- koulutuksen ja tutkimuksen korkea kansainvälinen taso
- tasapainoinen tieteenalarakenne
- tutkimuksen, koulutuksen ja hallinnon kokonaislaatu järjestelmä

2.2.2. Vaasan yliopisto alueen innovaatiojärjestelmän keskeinen osa

Yliopisto hallitsee innovaatioketjun perustutkimuksesta koulutuksen kautta soveltamiseen ja kehittämistoimintaan. Innovaatioiden hyödyntäminen välittyy tutkijoiden kautta sidosorganisaatioihin ja opiskelijoiden kautta heidän tuleville työpaikoilleen. Vaasan yliopisto on Pohjanmaan maakuntien johtava yliopisto sekä Pohjanmaan maakuntien opetus- ja tutkimustoiminnan arvostettu yhteistyökumppani. Vaasan yliopisto on oman alueensa aktiivinen kehittäjä. Yliopistolähtöiset innovaatiot ovat tuottavia ja kilpailukykyisiä.

- monitieteiset ja työllistymisen kannalta relevantit koulutusohjelmat
- kattava maakunnallinen toimintaverkosto
- osaamisen osittainen tuotteistus
- toimiva viiteryhmien palautejärjestelmä

2.2.3. Tiedeyhteisö koostuu dynaamisista tutkimus- ja opetusyhteisöistä

Tutkimustoiminta organisoitu tieteenalakohtaisiksi ja monitieteisiksi tutkimusyksiköiksi, joilla on toimivat kansainväliset suhteet ja näkyvä asema tiedeyhteisössä. Tiivis yhteistyö muiden yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa on yliopiston vahvuus. Sitä käytetään luovalla tavalla täydentämään omaa tieteenalarakennetta.

- laadullisesti vahva monitieteinen tutkimus
- tutkimuksen ja koulutuksen huippuyksiköt
- toimiva tutkijankoulutusjärjestelmä
- toimiva yhteistyöverkosto

2.2.4. Palosaaren tiede- ja innovaatiokampus yhtenäinen kokonaisuus

Palosaaren tiede- ja innovaatiokampus muodostaa Vaasan monipuolisen osaamiskeskittymän ytimen. Yliopisto vahvistaa rooliaan Vaasan korkeakoulukonsortion

johtavana toimijana. Kampus toteuttaa esimerkillisesti kestävän kehityksen ja esteettömyyden periaatteita.

- viihtyisä ja toimiva kampus
- yhteistä palvelutarjontaa oppilaitosten ja yritysten kanssa
- tiedepuisto tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteenkokoaja

2.2.5. Yliopisto 10 000 opiskelijan yhteisö

Yliopiston vaikuttavuus yhdessä muiden vaasalaisten yliopisto- ja korkeakoulu-yksiköiden kanssa on kokoansa laajempi. Yliopiston joustava organisaatio tukee kasvustrategiaa.

- tutkinto-opiskelijoiden määrä vakiintuu 5000 opiskelijaksi
- kansainvälisten vaihto- ja tutkinto-opiskelijoiden määrä kasvaa 500 opiskelijaan
- aikuiskoulutuksen määrä vakiintuu 4500 opiskelijaan, joista avoimessa yliopistossa 2500 ja täydennyskoulutuksessa 2000 opiskelijaa
- yhteistyöohjelmien kasvava merkitys

2.2.6. Yliopisto oppimisteknologian edelläkävijä

Tritonia on Vaasan yliopisto- ja korkeakoulu-yhteisön monipuolinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus. Yliopisto on tunnettu uuden oppimisteknologian ja -ympäristöjen hyödyntäjä ja kehittäjä. Virtuaaliyliopisto tukee työn ohella ja yliopistoverkostoissa tapahtuvaa tutkinto-opiskelua.

- aktiivinen oppimista ja opetuksen kehittämistä tukeva tiedekirjasto ja oppimiskeskus
- pedagogisesti korkeatasoinen opetus
- osallistuminen Suomen virtuaaliyliopiston verkostoyliopistojen toimintaan

2.2.7. Budjettirahoitus ja ulkopuolinen hankittu rahoitus tasapainossa

Ulkopuolinen rahoitus tukee tehokkaasti yliopiston omien tavoitteiden kannalta keskeisiä tutkimus- ja koulutustehtäviä.

- pääosa toiminnasta on rahoitettu budjettirahoituksella
- ulkopuolinen rahoitus kasvava osa perusrahoitusta
- ulkopuolinen rahoitus on tuottavaa

2.2.8. Yliopisto henkilökunnan ja opiskelijoiden toimiva työyhteisö

Henkilöstö on osaavaa, motivoitunutta ja yliopistoon sitoutunutta, ja se tuntee hyvin toimintaympäristönsä. Opiskelijat osallistuvat aktiivisesti koko yliopistoyhteisön kehittämiseen ja ovat sitoutuneita vastaamaan yliopiston tuloksista yhdessä henkilökunnan kanssa.

- kehittynyt ydintehtäviä tukeva hallinto- ja johtamisjärjestelmä
- aktiivinen opiskelijaosallistuminen

2.3. Vaasan yliopiston strategia vuoteen 2009

2.3.1. Vaasan yliopiston tehtävät ja toimintaympäristö

Vaasan yliopisto on yksi maamme 20 yliopistosta. Eri mittareilla mitattuna Vaasan yliopisto on 2–3 % Suomen yliopistolaitoksesta. Yliopistolaki määrittelee kaikkien yliopistojen tehtävät ja toimintaperiaatteet seuraavasti.

Tehtävä

”Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yliopistojen tulee pyrkiä keskenään yhteistyöhön siten, että niiden kesken vallitsee tarkoituksenmukainen työnjako. Yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, koulutuksessa ja opetuksessa saavutetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.”

Vaasan yliopisto on korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta harjoittava kansainvälisesti arvostettu monialainen tiedeyliopisto, joka tarjoaa innovatiivisen oppimisympäristön. Yliopisto tukee alueensa, erityisesti Pohjanmaan maakuntien, menestystä ja hyvinvointia. Yliopiston kehittämisessä ja uusien alojen käynnistymisessä oman alueen tuki on merkittävä.

Vaasan yliopistoa kehitetään osana kansallista tiedepolitiikkaa talouteen, hallintoon, kieliin ja kulttuuriin sekä tekniikkaan suuntautuvana yliopistona.

Muuttuva toimintaympäristö

Yliopisto on yhä avoimempi yhteisö suhteessa toimintaympäristöönsä. Muutokset ympäröivässä yhteiskunnassa ja toiminnan taloudellisissa reunaehdoissa vaikuttavat yliopistoon. Globalisaatiokehitys, Euroopan integraation laajeneminen ja syventyminen ja kansallinen kehitys vaikuttavat yliopistoon. Yliopistojen toimintakulttuuri on suuressa muutoksessa kaikissa OECD-maissa. Tulosjohtaminen, huippuyksikköpolitiikka ja kiristyvä kilpailu sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla edellyttävät yliopistoilta kykyä tarkastella tehtäviään ja niiden organisointia uudelleen. Haasteita kohdistuu myös yliopistojen johtamisen kehittämiseen ja rekrytointi- ja palkkapolitiikkaan.

Keskeisiä kansallisia muutossuuntia ovat väestön ikärakenteen muutos ja yhteiskunnan ja väestöryhmien sosiaalinen ja kulttuurinen muuttuminen. Yliopisto on myös hyvin riippuvainen valtiovallan kulloinkin tekemistä yleisistä poliittikalinjauksista ja korkeakoulupoliittisista ratkaisuista.

Yliopistolle on tärkeää tiedostaa muutostrendit, jotta oma strateginen muutosprosessi voi olla hallittua eikä vain välttämätöntä sopeutumista. Yliopiston tulee arvioida jatkuvasti toimintastrategioitaan muuttuvassa ympäristössä. Pienehkönä yliopistona Vaasan yliopisto voi toimia joustavasti muuttuvissa tilanteissa ja tehdä nopeitakin

muutoksia haluttuun suuntaan. Yliopiston hyvät ja kiinteät suhteet oman alueensa toimijoihin lisäävät yliopiston kapasiteettia reagoida muutoksiin.

Valtiovalta on viime aikoina tehnyt useita yliopistojen tulevaisuuteen eri tavoin vaikuttavia linjauksia. Tällaisia ovat tutkintorakenteen uudistus, periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä, hallituksen asettama tavoite koko maan tasaisesta kehittämisestä ja yliopistojen merkityksen korostaminen alueellisessa kehittämisessä, valtiontalouden kehyspäätös ja valtionhallinnon tuottavuuden lisäämistä koskevat toimenpiteet. Yliopiston on kyettävä toimimaan määrätietoisesti hyvinkin pyönteisessä toimintaympäristössä.

Koulutuksen haasteet

Tutkintorakenteen uudistus astui voimaan 1.8.2005. Yliopiston tutkintokoulutuksen sisällöt ja rakenteet on uudistettu vastaamaan koulutukselle asetettuja tavoitteita. Uudistuksen toimeenpano asettaa yliopistolle haasteita ja antaa mahdollisuuksia profiloitumiseen. Koulutuksen jatkuva arviointi nousee tärkeäksi kysymykseksi. Opiskelijaliikkuvuuden lisääminen asettaa yliopistoille omat vaatimuksensa.

Opetusministeriön TTS 2006–2009 linjaa yliopistokoulutuksen kehittämistarpeita seuraavasti:

- korkea-asteen koulutuksen aloittavien ikäluokkien pieneneminen alkaa vuonna 2012
- työvoiman kysynnän ammattirakenne muuttuu jatkuvasti ja nopeasti; osaamisvaatimukset kasvavat erityisesti tehtävissä, jotka muodostavat Suomen tulevan kilpailukyvyen perustan; tieteellisen tutkimuksen sekä tutkimus- ja kehitystyön asema tuotannon perustana korostuu.
- tietoyhteiskunnan kehitys on saavuttanut tason, jossa rakennetun infrastruktuurin tehokas käyttö edellyttää erityistä panostusta sisältötuotantoon; digitaalisten sisältöjen ja palvelujen tuotanto muuttuu talouden ja työllisyyden kannalta yhä merkittävämmäksi toiminnaksi.
- hallituksen työuraohjelmalla pyritään nopeuttamaan jatko-opintoihin pääsyä, aikaistamaan työelämään siirtymistä ja nostamaan työllisyysastetta; teknologian ja talouden nopea muutos edellyttää myös aiempaa enemmän panostamista elinikäiseen oppimiseen ja monimuotoiseen koulutukseen työuran eri vaiheissa.

Opetusministeriön linjaukset edellyttävät yliopistoilta kykyä ennakoida vaadittavia koulutussisältöjä ja koulutusmääriä sekä kykyä kehittää joustavia koulutusmalleja.

Valtioneuvoston 4.12.2003 vuosille 2003–2008 hyväksymän koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan alueellisia eroja peruskoulun jälkeisen koulutuksen ja korkeakouluopintojen tarjonnassa pienennetään. Opetusministeriö on valmistellut kehittämissuunnitelman koulutustarjonnan alueellisista tavoitteista vuodelle 2008. Maakuntien liitot ovat olleet mukana tämän suunnitelman valmistelussa. Suunnitelman mukaan Pohjanmaalla yliopistojen kehittämisen painopisteet ovat koulutustarjonnan säilyttäminen nykytasolla, teknistieteellisen koulutustarjonnan lisääminen Vaasan yliopistossa ja Helsingin yliopiston

oikeustieteellisen koulutuksen tarjonnan lisääminen Vaasassa siten, että tarjonnasta puolet on ruotsinkielisessä koulutuksessa. Asetetut tavoitteet painottavat erityisesti Vaasan yliopiston koulutustarjonnan sisällöllistä kehittämistä.

Tutkimuksen haasteet

Julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä valtioneuvosto teki päätöksen 7.4.2005. Haasteena on kansainvälisesti laadukas tutkimus- ja kehitystoiminta kansantalouden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeimmillä aloilla. Koulutuksesta, tutkimuksesta ja innovaatiotoiminnasta halutaan entistä kansainvälisempää. Yliopistojen osalta on nostettu esiin seuraavia kehittämistarpeita

- tavoitteena korkeatasoinen, Suomen vahvuusalueilla kansainvälisesti huipulla oleva yliopistojärjestelmä, jonka sisäinen uudistumis- ja reagointikyky tuottavat jatkuvasti uusia tutkimusavauksia ja -aloitteita

- korkeakoululaitosta ei laajenneta; kehittämistoimet kohdistetaan yksiköiden toiminnan vaikuttavuuden, laadun, sisällön ja tehokkuuden varmistamiseen suuntaamalla voimavaroja suuremmiksi kokonaisuuksiksi, vahvistamalla verkottumista sekä tehostamalla johtamista ja toiminnan arviointia

- kansainvälistä kilpailukykyä parannetaan profiloitumalla ja panostamalla tutkimuksen laatuun, monitieteisyyteen ja kansainvälisesti korkeatasoiseen tutkijakuntaan

- kansainvälistä koulutustarjontaa kehitetään lisäämällä vieraskielistä perus- ja tutkijankoulutusta

- yliopistojen johtamista, strategista suunnittelua ja tutkimushallintoa vahvistetaan ja tutkimustoimintaa kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi; yliopiston strategista johtamista ja hallintoa uudistetaan: tutkimuksen johtamisen koulutusta lisätään

- yliopistojen taloudellista toimivaltaa lisätään

- budjettirahoituksen laskentamenettely uudistetaan, nykyistä merkittävämpi osa kohdennetaan koulutus- ja tutkimustoiminnan laadun perusteella

- osakeomistusta vastaan tapahtuvaa immateriaalioikeuksien siirtomahdollisuutta korkeakouluilta yrityksille, joissa korkeakoulut ovat mukana, laajennetaan ja joustavoitetaan lainsäädäntötoimin

Kokonsa ja edustamiensa tieteenalojen vuoksi Vaasan yliopistolle on tärkeää tunnistaa omat osin suppeatkin vahvuusalueensa ja panostaa niihin. Kansainvälisyys on Vaasan yliopistossa perinteisesti ollut arvostettu asia ja panostaminen tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan laatuun tukee jatkossakin yliopiston omaleimaisuutta ja mahdollisuutta profiloitua sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Yliopiston kolmas tehtävä ja alueohjelmat

Vaasan yliopisto on opetusministeriön kanssa solmimassaan tulossopimuksessa kaudelle 2004–2006 kirjannut alueelliseen tehtävään liittyviä tavoitteita. Yliopiston tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Lisäksi yliopisto on sopinut, että yliopisto vahvistaa alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Lisäksi todetaan, että yliopisto kehittää yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Sopimuksen mukaan yliopisto tukee aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

Vaasan korkeakoulukonsortio on vaasalaisten korkeakoulu- ja yliopistoyksiköiden yhteistyöverkosto. Konsortio on opetusministeriön pyynnöstä valmistellut uuden aluestrategian 2006–2009. Strategiassa alueen osaamisalojen vahvistaminen on konsortion alueellisen vaikuttavuuden lähtökohta. Osaamisaloiksi on määriteltä energia-ala, media- ja muotoiluala, liiketoiminta ja yrittäjäyys, kaksikielisyyden kulttuuri, oikeudellinen osaaminen ja hyvinvointipalvelujen ala. Alueellisen vaikuttavuuden kärkihankkeeksi on nostettu innovaatiojärjestelmän ja vuorovaikutuksen kehittäminen. Tavoitetta edistetään kehittämällä Vaasan tiedepuistoa ja vahvistamalla alueellista tutkimus- ja koulutusjärjestelmää.

Valtionhallinnon tuottavuuden parantaminen

Valtioneuvoston päätökseen (11.3.2005) valtiontalouden kehyksistä 2006–2009 sisältyy valtionhallinnon tuottavuusohjelmien tarkistaminen. Tavoitteena on, että vuonna 2011 valtionhallinnossa on lähes 18.000 työpaikkaa vähemmän. Valtionhallinnon tuottavuutta parannetaan ydintehtäviin keskittymällä, yleishallintoa, hankintoja ja tukipalveluja tehostamalla, resurssien yhteiskäytöllä ja hallinnon sähköistämällä. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon ensimmäiset palvelukeskukset aloittavat vuonna 2006. Opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskushanke käynnistyy lokakuun 2005 alussa. Kehyspäätökseen on myös kirjattu korkeakoulujen toiminnan ja korkeakouluverkon rakenteen ja toiminnan tehostaminen.

Tuottavuuden parantamistavoitteet vaikuttavat myös Vaasan yliopiston toimintaan. Korkeakouluverkon toiminnan tehostaminen voi merkitä Vaasassa toimivien kaikkien tai joidenkin korkeakouluyksiköiden nykyistä tiiviimpää yhteistyötä. Myös yhdistämiset saattavat olla mahdollisia. Vaasan yliopiston hallinnon ja tukipalvelujen organisoimisessa on otettava huomioon mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskusten vaikutukset.

2.3.2. Strategiset valinnat: osaamisalueet

Yliopistolain määrittelemää tehtävää Vaasan yliopisto hoitaa olemalla korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta harjoittava kansainvälisesti arvostettu monialainen tiedeyliopisto, joka tarjoaa innovatiivisen oppimisympäristön. Yliopisto tukee alueensa, erityisesti Pohjanmaan maakuntien, menestystä ja hyvinvointia. Yliopiston kehittämisessä ja uusien alojen käynnistymisessä oman alueen tuki on merkittävä.

Vaasan yliopistoa kehitetään osana kansallista tiedepolitiikkaa talouteen, hallintoon, kieliin ja kulttuuriin sekä tekniikkaan suuntautuvana yliopistona. Vaasan yliopiston vahvoja ja vakiintuneita osaamisaloja ovat liiketoimintaosaaminen, kielet ja viestintä sekä julkinen johtaminen ja hyvä hallinto. Lisäksi energian ja tuotannon osaaminen on kehittymässä vahvaksi alueeksi.

Liiketoimintaosaaminen

Vaasan yliopiston liiketoimintaosaamisen ydin on kauppatieteiden monialaisessa tutkimuksessa ja koulutuksessa. Perinteisesti osaamisprofiilia ovat luoneet rahoitus ja johdon laskentatoimi, monimuotoinen pk-sektorin kehittymiseen sekä johtamiseen liittyä tutkimus ja koulutus.

Vaasan yliopiston kauppatieteillä on suhteessa muihin kauppatieteellisiin yksikköihin erityispiirteitä ja sitä profiloivia vahvuuksia. Näistä tärkeimmät ovat kansainvälinen liiketoiminta, kuluttajakäyttäytyminen ja kulutusmarkkinointi, henkilöstöressurssien johtaminen sekä IT-juridiikka.

Kielet ja viestintä

Vaasan yliopiston kielten, kulttuurin ja viestinnän vahva osaaminen keskittyy humanistisen alan vahvasti profiloituneeseen tutkimukseen ja koulutukseen. Opetuksen ja tutkimuksen painopisteitä ovat 1) ammattikielet, kääntäminen, monikielisyys ja kielikylpy ja 2) kulttuurien välinen viestintä sekä multimedia- ja tietoverkkopainotteinen viestintä. Vaasan yliopisto on kielikylvyn ja monikielisyyden tutkimuksen johtava yksikkö.

Julkinen johtaminen ja hyvä hallinto

Julkisen johtamisen ja hyvän hallinnon osaamisalue perustuu monipuoliseen hallintotieteiden tutkimukseen ja koulutukseen. Osaamisalueen perusta on julkisjohtamisen, vertailun ja julkisen toiminnan arviointitutkimuksissa sekä aluetalouden tutkimuksessa.

Energia ja tuotanto

Vaasan yliopiston energia- ja tuotanto-osaaminen rakentuu tekniikan alojen ja tuotantotalouden tutkimuksen ja koulutuksen pohjalle. Alan ydinosamista ovat: 1) hajautettu energian tuotanto, jakelu ja käyttö, 2) laatu- ja teknologiajohtaminen ja 3) optimointi ja mallintaminen. Lisäksi potentiaalia vahvistaa energiatalouden osaaminen.

Kehittämisalajat

Yliopiston koulutustarjonnan vahvistamiseksi yliopisto kehittää edellä olevien alojen rinnalla **uutta kielten aineenopettajan koulutusmallia**. Toisena kehittämisalana on oikeustieteellinen koulutus. Tavoitteena on lujittaa **oikeustieteellisen koulutuksen** asemaa alueella ja yliopiston aktiivista osuutta siinä. Kolmantena kehittämisalana on **media- ja muotoiluala**.

2.2.3. Strategiset toimenpiteet

2.3.3.1. Tutkimus

Yliopisto panostaa laadukkaaseen ja korkeaa kansainvälistä tasoa olevaan tutkimukseen omilla vahvuusaloillaan ja tehostaa tohtorikoulutustaan.

1. Yliopisto tukee tutkimusryhmien organisoitumista
2. Yliopisto edistää tutkimusrahoituksen kasvattamista, ulkopuolisen (erityisesti EU, Suomen Akatemia ja TEKES) rahoituksen osuudeksi kolmannes painotuksena pitkäkestoinen rahoitus
3. Yliopisto toteuttaa tutkimuksen alakohtaisia, systemaattisia ja toistuvia arviointeja
4. Yliopisto panostaa tasokkaiden ulkomaisten tutkijoiden rekrytointiin

Tutkijoiden kansainvälistymisen lisäämiseksi yliopisto tukee kansainvälisten konferenssien järjestämistä ja konferenssiosallistumista. Tohtorikoulutukseen sisältyy aktiivinen osallistuminen tutkijakouluihin ja tohtorifoorumin kehittäminen paikallisena monitieteisenä jatkokoulutuspanostuksena sekä tohtoriopiskelijoiden aktiivinen ja valikoiva rekrytointi tutkimusryhmiin. Yliopisto edistää ammatillista tutkijauraa rahoittamalla tohtorikoulutettavien toimia, ulkopuoliset apurahat täydentävät tohtorikoulutuksen rahoitusta. Yliopisto seuraa aktiivisesti tohtorikoulutuspaikkojen kehitystä. Yliopisto tiedottaa aktiivisesti tutkimustuloksista.

2.3.3.2. Koulutus

Yliopisto on tehokas korkealaatuisten perustutkintojen tuottaja ja aktiivinen aikuiskouluttaja.

1. Yliopisto kehittää koulutuksen johtamista
2. Yliopisto hyödyntää tehokkaasti eri kanavia opiskelijarekrytoinnissa, suunnitellut väylät ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille
3. Yliopisto sitoutuu toimivaan koulutuksen ja opetuksen laadunvarmistusjärjestelmään
4. Yliopisto panostaa aktiiviseen opiskelijavaihtoon ja opettajavaihtoon, kaikkia opiskelijoita kannustetaan osallistumaan vieraskieliseen opetukseen, englanninkieliset maisteriohjelmat kansainvälistymisen vahvistajana

Vahva, yhtenäinen ja laaja perusosaaminen saavutetaan kandidaattiopinnoilla. Maisteriopinnot suuntaavat ja syventävät osaamista ja erilliset maisteriohjelmat tarjoavat tieteidenvälistä erityistarpeisiin ja yliopiston erityisosaamiseen perustuvaa koulutusta. Koulutustarjontaa täydentää korkeatasoinen ja monipuolinen aikuis-koulutus. Perusopetukseen integroituvalla täydennyskoulutuksella saavutetaan hyvä vaikuttavuus.

Yliopiston opetus on tutkimuslähtöistä. Kaikki tutkijat opettavat ja kaikki opettajat tutkivat. Opetukset pedagogiseen kehittämiseen ja tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämiseen opetuksessa panostetaan jatkuvasti.

Opiskeluprosessien tehostaminen perustuu hyvin organisoituihin opintoihin ja jatkuvaan opintojen eri vaiheet huomioonottavaan opinto-ohjaukseen. Valmistuneiden hyvää työllistymistä edistetään toimivin työelämäyhteysin.

2.3.3.3. Innovaatioiden välittäminen ja alueen kehittäminen

Yliopisto on monipuolinen asiantuntijaorganisaatio, joka välittää osaamistaan aktiivisesti ympäristöönsä, yliopisto on paikallisen tutkimus- ja koulutusyhteistyön katalysaattori.

1. Yliopisto panostaa innovaatiojärjestelmään, joka rakentuu yliopiston osaamisalueille
2. Yliopisto sitoutuu tiedepuistotoimintaan, organisoinnin tavoitteena osaamisen synergiahyötyjen saavuttaminen ja osaamisen siirto, yrityshautomotoiminta
3. Yliopisto on vahvasti sitoutunut Vaasan korkeakoulukonsortioon, ja edistää tutkimuksen ja koulutuksen yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyötä
4. Yliopiston toiminta Seinäjoella ja Kokkolassa vakiinnutetaan ja sitä vahvistetaan

Yliopisto on tutkimus-, koulutus- ja kehittämispalvelujen kilpailukykyinen tarjoaja ja tukee alueen tieto- ja osaamisorientoitunutta yrittäjyyttä ja julkista hallintoa. Yliopistoyhteisön jäsenet antavat osaamispanoksensa alueen asiantuntija- ja luottamustehtävissä. Tritonia tiedekirjasto- ja oppimiskeskustoiminnan dynaaminen kehittäjä ja asiantuntija.

2.3.3.4. Yliopiston sisäinen hallinto ja johtaminen

Yliopisto arvioi jatkuvasti toimintojaan ja parantaa toimintakykyään.

1. Johtamisjärjestelmää ja ammattimaista akateemista johtamista kehitetään
- 2 Yliopisto panostaa henkilöstön jatkuvaan koulutukseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen
3. Sitomattomia voimavaroja kasvatetaan, ulkopuolista rahoitusta lisätään, ulkopuolinen rahoitus tukee yliopiston pitkäjänteistä kehittämistä, tutkimus- ja innovaatiyksikkö tukee ulkoisen rahoituksen hankintaa
4. Yliopiston rakennetta kehitetään vastaamaan tutkintorakenteen ja tutkimusjärjestelmän tarpeita

Yliopiston palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmä tukee tuloksellisuutta. Yliopiston prosessit tunnetaan ja niitä kehitetään jatkuvasti osana yliopiston kokonaisvaltaista laatutyötä. Toimintojen keskittämisen ja hajauttamisen tasapainoa tiedekuntien ja

keskushallinnon välillä parannetaan. Yliopiston talous- ja hallinto-osaamista vahvistetaan kaikilla tasoilla. Toimintojen sähköistämällä lisätään tuottavuutta. Toimiva sisäinen kommunikaatio ja vuorovaikutus sekä tavoitteellinen, myönteinen yhteisökuva ja toimivat media- ja yhteistyösuhteet tukevat johtamista ja yliopiston tavoitteiden toteutumista.

3. HALLITUSOHJELMA KAUELLE 2005-2007

Hyväksytty Vaasan yliopiston hallituksen kokouksessa 16.12.2005.

Yliopiston hallituksen strategiset toimeenpanolinjaukset

Yliopiston hallitus hyväksyi 23.9.2005 strategia-asiakirjan ”Vaasan yliopiston arvot, visio 2020 ja strategia vuoteen 2009”. Strategia sisältää yliopiston ydintehtävien – tutkimuksen, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden - ja yliopiston hallinnon ja johtamisen kannalta keskeiset strategiset linjaukset. Hallitusohjelma sisältää ne strategian toimeenpanolinjaukset, joihin vuosille 2005-2007 valittu hallitus sitoutuu. Hallitusohjelmaan sisältyviin toimiin suunnataan resursseja hallituksen ja rehtorin päätöksin.

Tutkimus: Yliopisto panostaa laadukkaaseen ja korkeaa kansainvälistä tasoa olevaan tutkimukseen omilla vahvuusaloillaan ja tehostaa tohtorikoulutustaan

1. Tieteellisen tutkimuksen johtamisen kehittäminen, tutkimusryhmien organisoituminen, tuen keskittäminen tutkimusryhmille

- Tutkimusmäärärahojen jaossa, yliopiston tutkimusprofessorin valinnassa ja tutkijakoulutettavien valinnassa (yliopiston yhteiset neljä vakanssia) rehtorin päätöksen tärkeänä perusteena on hakijoiden kuuluminen tutkimusryhmään. Tutkimusryhmien tukemisessa priorisoidaan yliopiston strategiassa nimettyjä osaamisalueita (liiketoimintaosaaminen, kielet ja viestintä, julkinen johtaminen ja hyvä hallinto sekä energia ja tuotanto).
- Tohtoritavoitteen saavuttamiseksi yliopiston kaikilla aloilla yliopiston oman tohtoriforumin toimintaa filosofia -ja metodiopintojen tarjoajana tuetaan.
- Tohtorikoulutettavia rekrytoidaan aktiivisesti ja koulutettavat ja heidän ohjaajansa sitoutetaan yhteisellä sopimuksella suunnitelmallisesti etenevään tutkimustyöhön. Opintojohtosääntöön tehdään tarvittavat tarkistukset.
- Tutkijoiden kansainvälistymisen lisäämiseksi yliopisto tukee kansainvälisten konferenssien järjestämistä ja konferenssiosallistumista.

2. Tutkimusrahoituksen kasvattaminen, ulkopuolisen (erityisesti EU, Suomen Akatemia ja TEKES) rahoituksen osuudeksi kolmannes, pitkäkestoisen rahoituksen painottaminen

- Tutkimusryhmien tukemisella edistetään tutkijoiden mahdollisuuksia menestyä kilpaillun rahoituksen hakemisessa.
- Tutkimus- ja innovaatiopalvelut tukee tutkijoita rahoituksen hakemisessa ja tutkimussopimusten laadinnassa; vuonna 2006 palkattava yliopiston lakimies antaa asiantuntijatukea sopimusten laadinnassa.
- Tutkimushankehallinnon uudistetut ohjeet otetaan käyttöön vuoden 2006 alusta
- Tutkimustoimikunnan vahvistamia hyvän tutkimustoiminnan kriteerejä sovelletaan vuodesta 2006 koko yliopistossa.

3. Tutkimuksen systemaattinen ja toistuva arviointi aloittain

- Rehtori osoittaa määrärahan 4-5 vuoden välein kunkin tiedekunnan ulkopuolisen arvioinnin toteuttamiseen; vuonna 2006 tuetaan kauppatieteellisen tiedekunnan valmistautumista koulutuksen ja tutkimuksen EQUIS-arviointiin.
- Selvitetään, minkälaisella mallilla voitaisiin paremmin mitata ja palkita laitoksia saavutetuista tuloksista.

4. Tasokkaiden ulkomaisten tutkijoiden rekrytointi

- Yliopisto tukee ulkomaisten tutkijoiden rekrytoimista osoittamalla resursseja tutkijoiden asumis- ja oleskelukustannuksiin. Yliopisto kannustaa tutkijoiden osallistumista vuonna 2006 käynnistyvään Suomen Akatemian ja Tekesin rahoitusohjelmaan (FiDiPro), joka pyrkii ulkomaisten tai pitkään ulkomailla toimineiden suomalaisten professoritasoisten huippututkijoiden rekrytoimiseen määrääjäksi Suomeen.
- Partneriyliopistoverkosta hyödynnetään ulkomaisten tutkijoiden rekrytoinnissa.
- Vuodesta 2006 alkaen käynnistyviin englanninkielisiin maisteriohjelmiin integroidaan mahdollisuuksien mukaan yliopistossa vierailevia ulkomaisia tutkijoita.

Koulutus: Yliopisto on tehokas korkealaatuisten perustutkintojen tuottaja ja aktiivinen aikuiskouluttaja

1. Koulutuksen johtamisen kehittäminen

- Vuoden 2006 aikana selvitetään mahdollisuuksia siirtyä laitospohjaisesta johtamisesta koulutusohjelmaperusteiseen johtamiseen. Tavoitteena on kohdentaa resurssit koulutusohjelmakohtaisesti ja nimetä kaikille koulutusohjelmille vastuullinen johtaja.
- Sovittujen maisteritutkintojen tavoitteiden toteutumiseksi opintojen etenemisen seuranta ja opiskelun tukea sekä kandidaattivaiheessa että maisterivaiheessa tehostetaan.

2. Eri kanavien tehokas ja tarkoituksenmukainen hyödyntäminen opiskelija-rekrytoinnissa, suunnitellut väylät ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille

- Yliopisto on 21.11.2005 allekirjoittanut Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa sopimuksen koulutusohjelmayhteistyöstä, joka käynnistyy vuonna 2006. Tavoitteena on edistää ammattikorkeakoulussa tutkintonsa suorittaneiden edellytyksiä siirtyä sujuvasti opiskelemaan ylempää korkeakoulututkintoa Vaasan yliopistossa tekniikan, kauppatieteiden ja sosiaali- ja terveyshallinnon aloilla. Rehtori valmistelee alueen muiden ammattikorkeakoulujen kanssa vastaavanlaisia yhteistyösopimuksia.

3. Toimiva koulutuksen ja opetuksen laadunvarmistusjärjestelmä

- Osana yliopiston kokonaisvaltaista laadunvarmistusjärjestelmää kehitetään tutkintorakennemuutosten yhteydessä luotuja laadunvarmistusprosesseja.
- Vuoden 2006 aikana siirrytään kaikilla aloilla pro gradu -tutkielmien tarkastuksessa kahden tarkastajan järjestelmään ja väitöskirjojen tarkastuksen osalta selvitetään tarkastuslautakuntamallia.
- Vuonna 2008 tapahtuvaan yliopiston laatuvarmistuksen auditointiin valmistaudutaan.

4. Kansainvälistyminen korkealla tasolla, aktiivinen opiskelijavaihto ja opettajavaihto, kaikkia opiskelijoita kannustetaan osallistumaan vieraskieliseen opetukseen, englanninkieliset maisteriohjelmat kansainvälistymisen vahvistajana

- Kielitaitokoulutuksen tarjontaa parannetaan.
- Opettajavaihtoa partneriyliopistoihin tehostetaan.

Innovaatioiden välittäminen ja alueen kehittäminen: Yliopisto on monipuolinen asiantuntijaorganisaatio, joka välittää osaamistaan aktiivisesti ympäristöönsä, yliopisto on paikallisen tutkimus- ja koulutusyhteistyön katalysaattori

1. Yliopiston innovaatiojärjestelmä rakentuu yliopiston osaamisalueille ja järjestelmän tulokset tukevat osaamisalojen kehittämistä ja alueen kehitystä

- Yliopiston vahvistettua keksintöilmoituskäytäntöä sovelletaan vuoden 2006 alusta.
- Vuoden 2005 lopulla käynnistynyt Tekesin rahoittama innovaatioasiamiehen toiminta integroidaan osaksi yliopiston innovaatiojärjestelmää.

2. Tiedepuistotoiminnan organisoinnin tavoitteena osaamisen synergiahyötyjen saavuttaminen ja osaamisen siirto, yrityshautomotoiminta

- Yliopisto panostaa vaasalaisten toimijoiden yhteiseen tiedepuistotoimintaan.
- Energiainstituutin toimintamallin suunnittelu ja organisointi on käynnistynyt marraskuussa 2005 VASEKin ja yliopiston yhteisen rahoituksen tuella. Tekniikan, kauppatieteiden ja Levon-instituutin energiaosaamisen synergiaan perustuva toiminta käynnistyy ja vakiintuu vuoden 2006 kuluessa.
- Yrityshautomotoimintaa kehitetään yhteistyössä Vaasan ammattikorkeakoulun ja Merinovan kanssa.

3. Yliopisto vahvasti sitoutunut Vaasan korkeakoulukonsortioon, tutkimuksen ja koulutuksen tiivis paikallinen yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyö

- Vuonna 2006 yliopisto johtaa 7 korkeakouluyksikön muodostamaa Vaasan korkeakoulukonsortion toimintaa, paikallista yhteistyötä tiivistetään ja valmistellaan uusi yhteistyösopimus vuodesta 2007 alkaen.

- Vuonna 2005 käynnistynyttä kokeilua, jossa vaasalaiset ammattikorkeakoulut osallistuvat Tritonian oppimiskeskustoimintaan jatketaan vuonna 2006, lisäksi valmistellaan toiminnan vakinaistamista ja yhteistyön laajentamista myös kirjastotoimintaan vuodesta 2007 alkaen.
- Yhteistyötä Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa tiivistetään, selvitetään yhteistyön laajentamista ja mahdollisuutta käynnistää opetusministeriön tukema yhteinen hanke kaudella 2007-2009
- Vuonna 2006 perustetaan Taideteollisen korkeakoulun kanssa yhteinen Vaasassa toimiva erillislaitos Muova.

4. Yliopisto vahvistaa läsnäoloaan Pohjanmaan maakunnissa, yliopiston toiminta Seinäjoella ja Kokkolassa vakiinnutetaan ja sitä vahvistetaan

- EPANET professsuurien jatkorahoitus turvataan vuodesta 2007 eteenpäin yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa; Seinäjoella käynnistetään kauppatieteellisen alan maisteriopinnot vuoden 2006 syksyllä.
- Valmistellaan Kokkolassa käynnistyvää kauppatieteellisen alan maisteriohjelmataavoitteena aloittaa ohjelma vuonna 2008.

Yliopiston sisäinen hallinto ja johtaminen: Yliopisto arvioi jatkuvasti toimintojaan ja parantaa toimintakykyään

1. Yliopiston rakennetta kehitetään vastaamaan tutkintorakenteen ja tutkimusjärjestelmän tarpeita

- Jatketaan yliopiston prosessien analysointia ja kehitetään jatkuvasti tehokkaita toimintatapoja osana yliopiston kokonaisvaltaista laatutyötä.
- Hallintopalvelut-yksikkö muuttuu 1.1.2006 yliopistopalveluiksi. Yliopistopalvelujen toimintojen arviointia ja kehittämistä jatketaan vuonna 2006. Opetusministeriön hallinnonalan palvelukeskushankkeen osana yliopisto selvitti vuoden 2005 lopulla taloustehtävien määrän (htv), sijainnin (keskushallinto ja laitokset) ja kustannukset, vuoden 2006 alussa selvitetään vastaavasti henkilöstöhallinto. Vuonna 2006 selvitetään myös tietohallintotehtävien tarkoituksenmukaista organisointia.
- Hallintosääntö, taloussääntö ja muut säännöt uudistetaan vastaamaan jo tapahtuneita ja lähiaikoina tehtäviä uudistuksia. Sääntöjen uudistamisessa vastuut korostuvat.

2. Johtamisjärjestelmää ja ammattimaista akateemista johtamista kehitetään

- Vuoden 2006 aikana selvitetään hallituksen tehtävien, kokoonpanon ja vaalittavan tarkoituksenmukaisuutta ja valmistaudutaan tekemään tarvittavia uudistuksia koskevat päätökset vuoden 2007 alussa. Samalla selvitetään yliopiston johtoryhmän tehtäviä ja kokoonpanoa sekä tutkimus- ja koulutustoimikunnan kehittämistarpeita. Myös erillislaitosten johtokuntien kehittämistarvetta selvitetään.

3. Sitomattomia voimavaroja kasvatetaan, ulkopuolista rahoitusta lisätään, ulkopuolinen rahoitus tukee yliopiston pitkäjänteistä kehittämistä, tutkimus- ja innovaatioyksikkö tukee ulkoisen rahoituksen hankintaa

4. Henkilöstön jatkuva koulutus ja työhyvinvoinnin edistäminen

- Kehitetään aktiivista rekrytointipolitiikkaa ja varaudutaan henkilöstön eläköitymiseen.
- Henkilöstön osaamista vahvistetaan
- Yliopiston virkarakennetta uudistetaan vastaamaan muuttuneita tarpeita ja henkilökunnan kasvanutta osaamista; UPJ:n toimeenpano tukee uudistamista
- Vuoden 2005 lopulla uudistettu tasa-arvo-ohjelmaa toteutetaan koko yliopistossa

5. Raportoinnin parantaminen

- Yliopiston hallitukselle raportoidaan säännöllisesti yliopiston strategian toimeenpanon kannalta keskeisistä asioista.

4. KEHITTÄMISHANKKEET KAUELLE 2007-2009

Hanke-esitykset liittyvät strategiassa valittuihin painopiste- ja vahvuusalueisiin sekä tutkintoja ja opiskelua koskevien uudistusten toimeenpanoon. Hanke-esitysten yksityiskohtaiset perustelut ovat KOTA-järjestelmässä. Tässä luvussa esitykset ovat koottuina hanketyypeittäin lyhyesti perustellen.

4.1. Alueellinen tai yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Strateginen tavoite:

Yliopisto on monipuolinen asiantuntijaorganisaatio, joka välittää osaamistaan aktiivisesti ympäristöönsä, yliopisto on paikallisen tutkimus- ja koulutusyhteistyön katalysaattori.

Yliopisto on vahvasti sitoutunut Vaasan korkeakoulukonsortioon, ja edistää tutkimuksen ja koulutuksen yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyötä. Tiedepuistotoiminnan organisoiminen tavoitteena on osaamisen synergiahyötyjen saavuttaminen ja osaamisen siirto, yrityshautomotoiminta.

Yliopiston toiminta Seinäjoella ja Kokkolassa vakiinnutetaan ja sitä vahvistetaan

1. Vaasan tiedepuiston kehittäminen ja yrityshautomon perustaminen

Vaasan korkeakoulukonsortion aluestrategian 2006-2009 painopiste on alueellisen innovaatiojärjestelmän ja vuorovaikutuksen kehittämisessä. Tavoitetta edistetään kehittämällä Vaasan korkeakoulujen yhteistä tiedepuistoa ja vahvistamalla alueellista tutkimus- ja koulutusjärjestelmää. Tiedepuiston osaamisalueita ovat energiatekniikka, liiketoiminta ja media-ala. Tiedepuisto toimii innovaatioiden ja uuden yritystoiminnan hyväksi.

Tiedepuistoa kehitetään yhdessä Vaasan kaupungin ja alueen kehittäjäorganisaatioiden (mm. VASEK, Merinova, VTT, TE-keskus) kanssa. Yrityshautomo ja muu kokeileva toiminta edistää tutkimukseen ja tietoon perustuvaa uutta yritystoimintaa vahvuusaloilla. Tiedepuisto edistää tutkimustiedon siirtämistä alueen yritystoiminnan ja julkisen sektorin käyttöön. Tiedepuisto tukee erityisesti uutta tutkimuslähtöistä yrittäjyyttä, tavoitetutkimusta sekä täydennyskoulutus-toimintaa. Se tukee paikallisten korkeakouluyksiköiden innovaatio- ja yrityspalvelujen yhteistä kehittämistä.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 50.000 euroa hankkeen suunnitteluun ja käynnistämiseen.

2. Maisteritutkintoon johtavat opinnot Seinäjoella

Vaasan yliopiston Seinäjoen yksikkö on toiminut vuodesta 1998 alkaen. Toiminta on perustunut liiketalouden tieteellisen osaamisen kehittämiseen. Seinäjoen kaupungin avustamana yliopisto aloittaa vuonna 2006 kauppatieteellisen alan maisteriopintojen tarjoamisen Seinäjoella. Opintoja järjestetään ensin johtamisen pääaineessa. Tarkoituksena on laajentaa pääainevaihtoehtoja. Opinnot kohdistuvat perustutkinto-opintojen jälkimmäiseen vaiheeseen. Opintojen ohjaamisessa ovat mukana EPANET-

professuurit. Opintojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle on vuosittain 60.000 euroa.

3. Ammattikielten ja kielitaidon kehittämisen resurssikeskus

Vaasan yliopiston humanistisen tiedekunnan ammattikielten, monikielisuuden ja viestintätieteiden profiili tarjoaa hyvän pohjan myös suoraan aluetta ja organisaatioita palvelevan resurssikeskuksen toiminnalle. Tiedekunnassa toimii ennestään kansainvälinen monikielisuuden ja kielikyllyn keskus, jonka yhteiskunnallinen vaikuttavuus näkyy mm. vilkkaana kielikylpytoimintana alueen kouluissa. Tiedekunnan vahva koulutus- ja tutkimustoiminta kotimaisten kielten kääntämisen, tulkkauksen ja ammattikielten alalla tukee myös valtionhallinnon palvelujen kehittämistä, kun uuden kielilain myötä lisääntyneeseen käännöstarpeeseen haetaan ratkaisuja.

Tiedekunnan eri kielialueissa kääntämisen opetukseen liittyy käännösteknologian opetusta. Käännösteknologia ja terminologia ovat kääntäjän perusosaamisen keskeisiä osia. Resurssikeskuksessa on tarkoitus kehittää käännösteknologiaa ajanmukaisen käännösovetuksen vaatimusten mukaisesti. Toiminta voi tuottaa hyödyllistä tutkimus- ja arviointitietoa myös käytännön käännös- ja terminologiatyössä toimiville (esim. erilaisten apuvälineiden ja -ohjelmistojen testaus ja arviointi).

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 150.000 euroa.

4.2. Kansainvälistyminen

Strateginen tavoite:

Yliopisto panostaa laadukkaaseen ja korkeaa kansainvälistä tasoa olevaan tutkimukseen. Yliopisto panostaa aktiiviseen opiskelijavaihtoon ja opettajavaihtoon, kaikkia opiskelijoita kannustetaan osallistumaan vieraskieliseen opetukseen, englanninkieliset maisteriohjelmat kansainvälistymisen vahvistajana

1. Kansainvälisen toiminnan kehittäminen

Vaasan yliopiston humanistinen tiedekunta vastaa sekä kotimaisten että ulkomaisten opiskelijoiden kielitaito-opetuksesta. Kansainvälisen opiskelijavaihdon ja ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän nopea kasvu ovat lisänneet kieli- ja kulttuuriopetuksen kysyntää enemmän kuin mihin nykyisillä resursseilla on voitu varautua. Kasvaneen ja hyvin käynnistyneen kansainvälisen opiskelun laadun turvaamiseksi yliopisto esittää hankerahoitusta laajentumisvaiheen opetuksen turvaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi osaksi Kielipalveluyksikön vakinaista toimintaa. Kehittämiseen sisältyy myös opusteknologian hyödyntäminen ja aineistojen ja ohjelmistojen hankkiminen itseopiskelun tehostamiseksi.

Kansainvälisissä maisteriohjelmissa opiskelijat tutustutetaan myös paikalliseen teollisuuteen työharjoittelun ja yritysytteksiin perustuvien oppimisosioiden avulla.

Tavoitteena on, että osa koulutuksen läpikäyneistä voi sijoittua myös alueen yritysten palvelukseen. Tarkoituksena on syventää kansainvälisen koulutuksen yritysytteyksiä ja luoda sen kautta tutkintoon sisällytettäviä osia esim. työharjoittelun muodossa. Työelämä- ja uraohjauspalvelujen kehittäminen kansainvälisten ohjelmien opiskelijoille on myös osa uuden tutkintojärjestelmän tehostettua opintojen ohjausta.

Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus on Vaasan yliopistossa kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vuonna 2005 vahvistetut englanninkieliset maisteriohjelmat lisäävät ulkomaalaisten perustutkinto-opiskelijoiden määrää. Voimakas kasvu vaatii merkittävää resurssipanostusta opiskelijoiden ohjaukseen niin opintohallinnossa kuin opetuksessa. Yliopisto esittää määrärahan kohdentamista opinto-ohjauksen kehittämiseen.

Määrärahaesitys kansainvälistymiseen liittyville kehittämishankkeille yhteensä suunnittelukaudelle vuosittain 150.000 euroa.

4.3. Laadunvarmistus

Strateginen tavoite:

Johtamisjärjestelmää ja ammattimaista akateemista johtamista kehitetään.

Yliopisto toteuttaa tutkimuksen alakohtaisia, systemaattisia ja toistuvia arviointeja.

Yliopisto sitoutuu toimivaan koulutuksen ja opetuksen laadunvarmistusjärjestelmään.

1. Kokonaislaatu järjestelmän kehittäminen

Yliopiston laatu järjestelmää kehitetään tutkimuksen, koulutuksen, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja johtamisen kattavana kokonaislaatu järjestelmänä.

Eurooppalaisen viitekehyksen mukaista koulutuksen laadunvarmistusjärjestelmää kehitetään yliopiston strategisten linjausten pohjalta. Järjestelmään kuuluu mm. uusien koulutusohjelmien arviointi ja opetussuunnitelmatyön periaatteet. Koulutusohjelmien ja tieteellisen tutkimuksen johtamista vahvistetaan ydintoimintojen laadun ja tuottavuuden parantamiseksi.

Yliopiston strategia korostaa johtamisjärjestelmän ja ammattimaisen akateemisen johtamisen kehittämistä. Laatu järjestelmän rakentamisprosessissa pyritään kaiken aikaa myös toiminnan kehittämiseen. Akateemisen johtamisen uudistamistarve liittyy myös uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon, jonka hyödyntäminen johtamisessa edellyttää henkilöstön koulutusta ja uusien toimintatapojen juurruttamista. Tieteellisen tutkimuksen johtamisessa korostuu tutkimusryhmien johtaminen ja koulutuksen johtamisessa koulutusohjelmaperusteinen johtaminen.

Laadun kehittämishankkeeseen sisältyy järjestelmällisen arvioinnin suunnitelma. Sekä yliopiston kokonaislaatu järjestelmä että alakohtaiset koulutus- ja tutkimusarvioinnit toteutetaan säännöllisin väliajoin. Toiminnan laadun arvioimiseksi järjestetään alakohtaisia, systemaattisia ja toistuvia arviointeja. Yliopiston kullakin neljällä pääalalla toteutetaan vuodesta 2007 alkaen ulkopuoliset arvioinnit. Laatu järjestelmään

sisällytetään periaatteet ja ohjeet arviointien tulosten käyttämisestä toiminnan kehittämisessä ja ohjauksessa.

Kokonaislaatu järjestelmän ja koulutuksen laadunvarmistusjärjestelmän kehittämishankkeelle esitetään kaudelle 2007-2009 vuosittain 100.000 euroa.

4.4. Liiketoimintaosaaminen ja yrittäjäyys

Strateginen tavoite:

Vaasan yliopiston liiketoimintaosaamisen ydin on kauppatieteiden monialaisessa tutkimuksessa ja koulutuksessa.

1. Energia-alan kansainvälinen koulutus

Hankkeen tavoitteena on lisätä kauppatieteellisen tiedekunnan englanninkielistä opetustarjontaa kehittämällä Vaasan yliopistoon englanninkielisiä maisteriopintoja, jotka keskittyvät liiketoiminnan kysymyksiin kasvavilla energiemarkkinoilla ja energia-alalla. Perusteet englanninkielisen koulutustarjonnan luomiselle energia-alalle ovat seuraavat:

- 1) Energia-alan kysymykset ovat nousemassa yhdeksi tärkeimmäksi toimialaksi maailmassa. Alalla menestyminen edellyttää teknisen osaamisen ohessa liiketoimintaosaamista. Kuitenkin alan koulutus on keskittynyt pääosin teknistieteellisiin yksiköihin, eikä Euroopassa ole tällä alalla merkittävää kokonaisvaltaista liikkeenjohtotieteellistä koulutustarjontaa. Vaasan yliopisto pyrkii saamaan akateemisen liikkeenjohton koulutuksen koordinoinnin Suomeen.
- 2) Vaasan yliopisto pyrkii profiloitumaan energia-alan tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisen yliopistona. Tästä on esimerkkinä teknillisen tiedekunnan profiloituminen sähkötekniikkaan ja hajautettuun energiaan. Yliopisto on perustamassa monitieteistä EnergiaInstituuttia, jossa yhdistyvät niin tekniset tieteet, kauppatieteet kuin täydennyskoulutussektorikin (Levon-instituutti). Instituutin tavoitteet painottuvat kauppatieteellisen tiedekunnan osalta kansainvälisesti.
- 3) Vaasan yliopistossa toimiva VaasaEnergy Marketing Group (VaasaEMG) on nopeasti kansainvälisesti verkottunut toimija. Koulutusohjelma rakentuukin tämän noin 200 asiantuntijasta muodostuvan verkoston varaan. Yli 30 maahan ulottuvassa verkostossa on merkittäviä energia-alan tutkimusta ja siihen suunnattua koulutusta antavia yliopistoja, joihin VaasaEMG:llä on läheiset yhteistyösuhteet. Tavoitteena on luoda Vaasasta johdettu koulutusohjelma, johon em. yliopistot osaltaan kytetään mm. luennoitsijoiden kautta. VaasaEMG:n oltua yhteistyössä kansainvälisen energia-alan sekä sen asiantuntijaverkoston (Global Round Table of Energy and Utilities Marketing Experts) kanssa on käynyt ilmi tarve tämäntyyppiselle koulutukselle.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 120.000 euroa.

2. Konseptijohtamisen oppimisympäristön rakentaminen

Konseptijohtamisen oppimisympäristö on luova markkinointipaja, joka toimii markkinoinnin maisteriopintojen keskiössä. Se on ongelmakeskeisen ja kokemuksen kautta tapahtuvan oppimisen ja tekemisen foorumi, jossa opiskelijat ja käytännön

yriytysten toimijat kohtaavat. Ajatuksena on, että foorumilla opittu tieto konkretisoituu käytännöiksi ja käytännön työkaluiksi yrityksiin. Avainsanoja ovat ongelma-keskeisyys, luovuus, innovatiivisuus, tekeminen ja kokemus.

Konseptijohtamisen oppimisympäristössä opiskelijat tarjoavat oman tietotaitonsa yritysten tuote-, liiketoiminta- ja palvelukonseptien rakentamiseen liittyvissä ongelmissa. Konseptijohtaminen korostaa materiaalisen ja immateriaalisen yhdistämistä uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi. Konseptointi etsii vastausta esimerkiksi siihen, miten uudet teknologiset innovaatiot voitaisiin muuttaa kaupallisiksi tuotteiksi ja toimintamalleiksi. Toisen esimerkin tarjoaa liiketoiminnan tasolla tapahtuva konseptointi, joka etsii vastausta vaikkapa siihen, miten jo kehitetystä osaamisintensiiivisestä palveluinnovaatiosta voidaan luoda kansainvälinen menestyjä. Kolmantena esimerkkinä voi toimia erilaisten brandaysratkaisujen kehittäminen. Tärkeää on, että konseptien kautta kehitetään innovatiivisia ratkaisuja yritysten ajankohtaisiin ongelmiin ja testataan niiden toimivuutta.

Konseptijohtamisen oppimisympäristö on Suomessa uudentyyppinen yliopisto-opiskelun areena. Sille on löydettävissä yhtymäkohtia esimerkiksi Tukholman yliopiston ”Markkinointiakatemian” toiminnasta. Oleellista on, että tässä oppimisympäristössä opiskelijat saavat ratkaistavakseen käytännön yritysten todellisia kehityshaasteita. Syntyvä hyöty on molemminpuolinen.

Alkuvaiheessa oppimisympäristö avautuu sekä kauppatieteiden kandidaatin että soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille opiskelijoille. Pyrkimyksenä on tukea opiskelijoiden liikkuvuutta kandidaatti vaiheen jälkeen ja avata maisteriväylä myös ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille. Erityisen haasteellisena kohderyhmänä nähdään artonomitutkinnon suorittaneet ja kansainväliset opiskelijat. Opiskelijavalinnassa painotetaan hakijoiden soveltuvuutta, joka testataan haastattelujen kautta.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 100.000 euroa.

4.5. Opettajankoulutus

Strateginen tavoite:

Yliopiston koulutustarjonnan vahvistamiseksi yliopisto kehittää uutta kielten aineenopettajan koulutusmallia.

1. Aineenopettajan opinnot

Vaasan yliopisto on yhteistyössä Oulun yliopiston Kajaanin opettajankoulutusyksikön kanssa kouluttanut kielikylypymenetelmään erikoistuneita luokanopettajia vuodesta 1998 lähtien. Tähän jo vakiintumassa olevaan yhteistyöhön linkittyen, on tarkoitus kehittää mallia, jossa opettajan pedagogiset opinnot ja aineenopettajakoulutus yhdistetään uudella tavalla.

Tavoitteena on integroida kielikylypykoulutuksen pedagogiset opinnot Vaasassa tarjottaviin aineenopettajan pedagogisiin opintoihin. Opiskelijat suorittaisivat pääosin yhteisiä opintoja. Malli huomioi myös opiskelijoiden moniammatilliset tarpeet ja tähtää yleiseen, laaja-alaiseen opettajakelpoisuuteen.

Kokeilussa on tarkoitus mahdollistaa pedagogisen harjoittelumallin laajentaminen koulutuksen eri sektoreille (varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen opetus, ammatillinen koulutus, aikuiskasvatus sekä liike-elämä) huomioiden opiskelijan ammatillinen suuntautuminen.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 60.000 euroa.

4.6. Opiskeluprosessien kehittäminen

Strateginen tavoite:

Opiskeluprosessien tehostaminen perustuu hyvin organisoituihin opintoihin ja jatkuvaan opintojen eri vaiheet huomioonottavaan opinto-ohjaukseen. Valmistuneiden hyvää työllistymistä edistetään toimivin työelämäyhteyksin.

1. Opiskeluprosessien kehittäminen

Tutkintorakenteen jatkokehittäminen sekä seuranta ja arviointi toteutetaan valtakunnallisen w5w-jatkohankkeen yhteydessä, jossa koordinaattoreina ovat Oulun ja Kuopion yliopistot. Vaasan yliopistossa erityisenä painopistealueena on HOPS-käytäntöjen- ja työkalujen kehittäminen ja opiskelun kriittisiin vaiheisiin liittyvä ohjaus (orientointi ja alkuohjaus, työharjoittelu ja ulkomainen opiskelu, tutkielmavaihetta tukeva gradu-ohjaus). Opetussuunnitelmatyön ja ohjauksen kehittäminen jatkuu osana yliopiston omaa HOPS-kehittämistä myös Oodi-opiskelijatietojärjestelmän käyttöönoton osana. Esteettömän opiskelun kartoitus ja toimenpidesuunnitelman laatiminen kytketään ohjauksen kehittämiseen.

Tutkielmavaiheen ohjauksen kehittäminen liittyy myös Joensuun yliopiston koordinoimaan eTheNet-hankkeeseen. Toiminta ulotetaan myös jatkokoulutettavien ohjauksen kehittämiseen osana yliopiston oman tohtorifoorumin toimintaa.

Opiskelijarekrytoinnin ja alkuohjauksen kehittäminen jatkuu osana Oulun yliopiston koordinoimaa akateemisten opiskelutaitojen kehittämishanketta (VerkostoVatti). Yhteisesti tuotettu (verkko)ohjausmateriaali ja toimintamalli kehitetään osaksi yliopiston omaa ohjauksen kokonaisuutta. Oulun yliopiston koordinoimassa jatkohankkeessa on tarkoitus kehittää ohjausmateriaalista englanninkielinen versio ulkomaisten opiskelijoiden etukäteis- ja alkuorientointiin.

Yliopiston opiskelun ja opetuksen kehittämis- ja tukipalveluiden uudistamisen yhteydessä ura- ja työelämäpalveluita kehitetään osaksi ohjauksen jatkumoa. Tavoitteena on kehittää työelämänäkökulmaa jo opiskelijarekrytoinnissa ja tehostaa opiskelun aikaisen työharjoittelun ohjausta ja neuvontaa. Tarkoitus on myös parantaa työelämäpalautteen keräämistä ja hyödyntämistä koulutuksen suunnittelussa kaikilla tasoilla.

Opiskeluprosessien kehittämiseksi ja tukemiseksi jatkuvalla yliopiston omalle toiminnalle esitetään määrärahaa suunnittelukaudelle vuosittain 100.000 euroa.

4.7. Rakenteellinen kehittäminen

Strateginen tavoite:

Yliopisto panostaa laadukkaaseen ja korkeaa kansainvälistä tasoa olevaan tutkimukseen omilla vahvuusaloillaan ja tehostaa tohtorikoulutustaan. Yliopisto hyödyntää tehokkaasti eri kanavia opiskelijarekrytoinnissa, suunnitellut väylät ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille

Korkeakouluverkon toiminnan tehostaminen voi merkitä Vaasassa toimivien kaikkien tai joidenkin korkeakouluyksiköiden nykyistä tiiviimpää yhteistyötä. Vaasan yliopiston hallinnon ja tukipalvelujen organisoinnissa on otettava huomioon mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskusten vaikutukset.

1. Alueen korkeakoulujen yhteistyön syventäminen

Vaasassa toimivat viisi tiedekorkeakoulua ja kaksi ammattikorkeakoulua hyödyntävät yhteisiä voimavarojaan Vaasan korkeakoulukonsortiossa (perustettu 2001). Lisäksi yhteistyötä on tiivistetty valituilla aloilla kahden tai useamman välisin sopimuksin. Korkeakoulujen yhteistyötä syvennetään yliopiston kaikilla koulutusaloilla. Yhteiset koulutuspolut, tutkimusyhteistyö ja toimintaympäristön kehittäminen ovat keskeisiä.

Yliopisto on solminut Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa sopimuksen koulutusohjelmayhteistyöstä vuosille 2006-2009. Sopimuksen tavoitteena on edistää Vaasan ammattikorkeakoulussa tutkintonsa suorittaneiden edellytyksiä siirtyä opiskelemaan ylempää korkeakoulututkintoa valituilla aloilla Vaasan yliopistossa. Yhteistyöllä pyritään parantamaan molempien osapuolien koulutusprosessien tehokkuutta. Kaupan, tekniikan ja hallinnon alakohtaiset yhteiset työryhmät ovat vuoden 2006 alusta aloittaneet koulutusyhteistyön valmistelun.

Määrärahaesitys suunnittelutyöhön ja yhteistyön käynnistämiseen sopimuskaudella vuosittain 60.000 euroa.

2. Hallintovertailun osaamiskeskus

Hallintovertailun osaamiskeskus on osaamisverkosto, joka pyrkii *kokoamaan, edistämään ja kansainvälistämään hallinnon vertailevaa tutkimusta suomalaisten yliopistoyksiköiden kesken*. Hallintovertailun osaamiskeskus yhdistää hallinnon vertailevasta tutkimuksesta kiinnostuneet tutkijat, opettajat ja jatko-opiskelijat.

Verkoston tuottama lisäarvo perustuu hallintovertailun osaamisresurssien kokoamiseen, sekä kotimaisten yliopistoyksiköiden väliseen organisaatorajat ylittävään yhteistyöhön tutkimuksessa, jatkokoulutuksessa ja perustutkinto-opetuksessa vertailevan hallinnon osalta. Hallintovertailun osaamiskeskus tarjoaa monitieteisen, yliopistoja, vertailututkijoita ja –opettajia yhdistävän foorumin. Hanke kytkeytyy tiedekunnan pitkäaikaiseen strategiseen painopistealueeseen, vertailututkimusta koskevaan orientaatioon.

Määrärahaesitys suunnittelukaudella vuosittain 75.000 euroa.

3. Energia-alan kehittäminen

Vaasan yliopiston energia- ja tuotanto-osaaminen rakentuu tekniikan alojen ja tuotantotalouden tutkimuksen ja koulutuksen pohjalle. Alan ydinosaamista ovat: 1) hajautettu energian tuotanto, jakelu ja käyttö, 2) laatu- ja teknologiajohtaminen ja 3) optimointi ja mallintaminen. Lisäksi potentiaalia vahvistaa energiatalouden osaaminen. Kiinteä yhteys elinkeinoelämään on mahdollistanut kahden lahjoitusviran perustamisen energia-alalle vuonna 2006. Ammattikorkeakoulu- ja elinkeinoelämäyhteistyö mahdollistavat oppimispolkuajattelua tukevan koulutustarjonnan kehittämistä.

Energia-alan kehittämiseksi yliopisto esittää seuraavia kehittämishankkeita:

1. energiatekniikan maisteriohjelman kehittäminen
2. sähköjärjestelmien suojauksen ja automaation tutkimus- ja koulutushanke, ml. opetuskäytössä tarvittavan laboratoriolaitteiston hankinta

Energia-alan kehittämiseksi määrärahaesitys: vuonna 2007 600.000 euroa, vuonna 2008 490.000 euroa ja vuonna 2009 410.000 euroa.

4.8. Tietoyhteiskunta

Strateginen tavoite:

Yliopisto tarjoaa innovatiivisen oppimisympäristön ja on opetusteknologian edelläkävijä.

1. ICT-oikeuden tutkimus- ja koulutushanke

Koulutus- ja tutkimushankkeen keskeisenä yleistavoitteena on

- tuottaa Vaasan yliopistossa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävää poikkitieteellistä tutkimusta informaatio- ja tietotekniikka-oikeuden alalla sekä
- tehdä Vaasan yliopistosta informaatio- ja tietotekniikka-oikeuden keskeinen koulutus- ja tutkimuskeskus

Koulutushankkeen tavoitteena on

- antaa informaatio- ja tietotekniikka-oikeuden opetusta
- tuottaa informaatio- ja tietotekniikka-oikeuden opintokokonaisuus, johon sisältyy tietotekniikkaa, viestintätieteitä ja markkinointia
- tuottaa IT-oikeuteen painottuva koulutusohjelma
- kouluttaa kauppatieteen maistereita, joilla on IT-oikeuteen painottuvat opinnot.

Tutkimushanke on aidosti ja monipuolisesti poikkitieteellinen, koska ICT-oikeudellisiksi projisoitavia tutkimuskohteita tarkastellaan ongelmakeskeisesti eri tieteenalojen rajat ylittäen; toisaalta yhdennetään kauppatieteellistä (liiketaloudellista) ja oikeustieteellistä tietämystä sisällöllisesti ja metodologisesti sekä toisaalta oikeustieteellinen näkökulma yhdistetään tietotekniseen ja viestintätieteelliseen tietämykseen. Opetus toteutetaan innovatiivisissa oppimisympäristöissä hyödyntämällä moderneja oppimisteknologioita ja -ympäristöjä (mm. virtuaaliyliopistotoimintaa). Perinteellisiä tenttejä pyritään korvaamaan erilaisilla oppimistehtävillä, joiden laatimisessa ja suorittamisessa hyödynnettäisiin

informaatioteknologiaa, verkkoja, ryhmätyöohjelmistoja ja digitaalis pohjaisia oikeudellisia tietovarastoja.

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 170.000 euroa.

2. Sähköisen asioinnin kehittäminen

Yliopisto aloittaa v. 2006 sähköisen asioinnin ja opiskelijoiden verkkopalveluiden kehittämiseen tähtäävän hankkeen, joka liittyy yliopiston laajojen tietojärjestelmähankkeiden (mm. Oodi-opiskelijatietojärjestelmä) hyödyntämiseen ja osallistumiseen valtakunnallisiin yhteisiin (SVY) palveluhankkeisiin (mm. LiTu). Tietojärjestelmähankkeisiin varatut resurssit riittävät vain järjestelmien perustoiminnallisuuden varmistamiseen. Kalliiden järjestelmähankintojen hyödyntämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi Vaasan yliopisto esittää hankkeeseen OPM:n rahoitusta kaudelle 2007-2009 vuosittain 60.000 euroa.

3. Laadukkaat oppimiskeskuspalvelut Vaasan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyönä

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön tukea ja kehittämistä jatketaan vaasalaisten yliopistojen yhteisessä oppimiskeskuksessa. Verkko-opetuksen ja -opiskelun tukipalveluiden jatkuvaan kehittämiseen yliopisto esittää ÅA:n, SHH:n ja VY:n yhteisen hankerahoituksen jatkamista virtuaaliyliopistorahoituskauden jälkeen. Oppimiskeskustoiminta liittyy myös yliopiston alueellisen toiminnan kehittämiseen mm. Seinäjoen yliopistokeskuksessa ja paikallisen korkeakoulu yhteistyön laajentamiseen myös ammattikorkeakouluihin. Vaasan yliopisto esittää yhteisen oppimiskeskustoiminnan jatkokehittämiseen rahoitusta kaudelle 2007-2009 vuosittain 90.000 euroa.

Vaasan yliopisto on käynnistänyt oppimiskeskustoiminnan virtuaaliyliopistorahoituksen turvin. Yliopisto edellyttää, että hankerahoituskauden päättyessä yliopiston osuus virtuaalirahoituksesta kohdennetaan perusrahoituksen vastaavana kasvuna yliopistolle, jotta vakiintuneen toiminnan jatkaminen ja edellä kuvatun kehittämishankkeen perusta voidaan turvata. Vuonna 2006 virtuaaliyliopistorahoituksen osuus on 205.000 euroa.

4.9. Yliopistojen yhteishankkeet (ml. verkostot)

1. Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön ruotsinkielisen henkilöstökoulutuksen Learning in Networks (LIN) 2007-2009; osahanke 2
Osahanketta koordinoi Tritonia (VY:n, ÅA:n ja Hankenin yhteinen erillislaitos)
Muut osallistuvat organisaatiot: Åbo Akademi, Vaasan yliopisto, Svenska Handelshögskolan, Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto

Määrärahaesitys suunnittelukaudelle vuosittain 63.000 euroa.

2. Vaasan yliopisto on mukana seuraavissa yhteishankkeissa:

a. Hankkeen nimi: Digitaalisten videoiden – kehittämishanke 2007-2009

Koordinoija: Lapin yliopisto

Muut osallistuvat organisaatiot: Kuopion yliopisto, Joensuun yliopisto, Tritonia (Vaasan yliopisto, Åbo Akademi, Vasa ja Svenska handelshögskolan, Vasa) ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

b. Hankkeen nimi: "Laatu, kehittäminen ja arviointi kaikille yliopisto-opiskelijoille tarkoitetuissa kieli-, kultturi- ja viestintäopinnoissa (LAAKEA) -Kielikeskusten laadunvarmistusmenettelytapojen koordinaatiohanke 2007-2009".

Koordinoija: Tampereen yliopisto

muut osallistuvat organisaatiot: Suomen yliopistojen kielikeskusten verkosto

Hankkeen tarkoituksena on yhteisesti kehittää, arvioida ja dokumentoida kielikeskusopetuksen ja muun toiminnan laatua varmistavia nykykäytänteitä.

c. W5W-2 –hanke uuden tutkintorakenteen käynnistämävaiheen tukihanke ja arvioinnin kehittäminen

Kyseessä on jatkohanke valtakunnalliselle tutkinon uudistusta tukeneelle hankkeelle. Ensimmäisen vaiheen hanke on tukenut myös Vaasan yliopiston tutkintorakennemuutostusta mm. asiantuntijatuella, koulutuksen ja yhteisten työkalujen kehittämisen avulla. Valtakunnallinen jatkohanke tukee Vaasan yliopiston opintojen ohjauksen kokonaisuuden jatkokehittämistä ja muodostaa hyvän verkoston uusien tutkintojen arviointijärjestelmän kehittämisessä. Hankkeen koordinoijayliopistot ovat Oulun ja Kuopion yliopistot.

d. Akateemisten opiskelutaitojen kehittäminen

Uusien opiskelijoiden orientoimiseen ja alkuohjaukseen usean yliopiston yhteistyönä on Verkosto-Vatti –hankkeessa kehitetty (verkko)opetusmateriaali ja ohjauksen toimintamalli. Vaasan yliopisto on ollut alusta alkaen mukana pilottiyliopistona ja kurssin kehittämisessä. Erityisesti ulkomaisten opiskelijoiden määrän lisääntyminen edellyttää hyvän orientoivan ja opintojen alkuvaiheen ohjauksen, jotta opinnot vieraassa opiskeluympäristössä sujuisivat suunnitellun aikataulun mukaan. Tätä varten kurssia laajennetaan kansainvälisen opiskelun käyttöön European Academic Learning Skills – verkkokurssina.

Hankkeen koordinoija on Oulun yliopisto.

e. Tutkielmaohjauksen kehittäminen eTheNet -verkostohankkeessa

Vaasan yliopisto on mukana Joensuun yliopiston koordinoimassa tutkielmavaiheen ohjauksen kehittämishankkeessa eTheNet, jota hyödynnetään yliopiston omassa opintojen ohjauksen kokonaisuutta kehittävässä w5w-projektissa. Vuonna 2006 aloitettiin Vaasan yliopiston tutkielmaohjauksen kehittämishanke viivästyneiden opiskelijoiden tutkinon valmistumiseksi ja graduohjauksen käytäntöjen kehittämiseksi. Esitys toiminnan jatkamisesta osana yliopiston omaa opintojen ohjauksen kokonaisuuden kehittämishanketta sisältyy hankeosioon ”Opiskeluprosessin kehittäminen”.

f. Svy-verkostohankkeisiin osallistuminen

Vaasan yliopisto on mukana SVY-palveluyksikön tukemissa yhteisiin ”opintotoimistopalveluihin” liittyvissä hankkeissa kuten opiskelijaliikkuvuuden tukeminen (LiTu, JOO-opiskelun palvelut).

g. Lisäksi yliopisto on mukana tieteenalaverkostoissa (Kieliteknologian verkosto, Matkailualan verkosto, Semiotiikan verkosto, Tulevaisuuden tutkimuksen verkosto, Rural Studies –verkosto, Viestintätieteiden verkostoyliopisto), joita kuluneella kaudella on tuettu virtuaaliyliopistorahoituksella.

5. TULOSSOPIMUSEHDOTUS KAUELLE 2007-2009

5.1. Toiminnalliset tavoitteet

Yliopistolaitoksen yhteiset tavoitteet on opetusministeriön ehdotus. Vaasan yliopistoa koskeva tavoite on yliopiston ehdotus ja erotettu muusta tekstistä kehystettynä.

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaavat yliopistolaki, valtioneuvoston hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma sekä valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä.

Yliopistojen toiminnan tavoitteena on vahvistaa yhteiskunnan kestäväää taloudellista ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistuvalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja laatu järjestelmien kehittämisellä.

Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Vaasan yliopisto on korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta harjoittava kansainvälisesti arvostettu monialainen tiedeyliopisto, joka tarjoaa innovatiivisen oppimisympäristön. Yliopisto tukee alueensa, erityisesti Pohjanmaan maakuntien, menestystä ja hyvinvointia. Yliopiston kehittämisessä ja uusien alojen käynnistymisessä oman alueen tuki on merkittävä.

Vaasan yliopistoa kehitetään osana kansallista tiedepolitiikkaa talouteen, hallintoon, kieliin ja kulttuuriin sekä tekniikkaan suuntautuvana yliopistona. Vaasan yliopiston vahvoja ja vakiintuneita osaamisaloja ovat liiketoimintaosaaminen, kielet ja viestintä sekä julkinen johtaminen ja hyvä hallinto. Energian ja tuotannon osaaminen on kehittymässä vahvaksi alueeksi.

Yliopiston rakennetta kehitetään vastaamaan tutkintorakenteen ja tutkimusjärjestelmän tarpeita. Alueellisina rakenteellisina toimenpiteinä yliopisto osana Vaasan korkeakoulukonsortiota jatkaa ja monipuolistaa ammattikorkeakoulu yhteistyötä sekä kirjastoyhteistyötä.

Yliopiston laadunvarmistusjärjestelmä auditoidaan tulossopimuskauden aikana.

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta.

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijakoulujen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tutkijakoulutettujen työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Yliopisto panostaa laadukkaaseen ja korkeaa kansainvälistä tasoa olevaan tutkimukseen omilla vahvuusaloillaan ja tehostaa tohtorikoulutustaan. Tieteellisen tutkimuksen johtamisen edellytyksiä vahvistetaan panostamalla tutkimusryhmiin.

Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelijapalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2009.

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisellä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008 - 2009 opiskelijavalinnoissa.

Yliopisto on tehokas korkealaatuisten perustutkintojen tuottaja. Keskeisiä kehittämistoimia ovat koulutusohjelmien johtaminen ja organisoituminen sekä monimuotoistuva opiskelijarekrytointi.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman

toteuttamiseen. Yliopistot osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopistot lisäävät kansainvälistä koulutustarjontaansa ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritasolle yhteistutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä. Opetusministeriö selvittää yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuudet yliopistojen väliseen yhteistyöhön ulkomaisten opiskelijoiden valintakäytäntöjen keventämiseksi.

Yliopisto panostaa aktiiviseen opiskelijavaihtoon ja opettajavaihtoon. Kaikkia opiskelijoita kannustetaan osallistumaan vieraskieliseen opetukseen. Englanninkieliset maisteriohjelmat vahvistavat kansainvälistymistä. Vieraskielistä koulutustarjontaa edistetään Vaasan korkeakoulukonsortion yhteistyönä.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatujärjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Yliopisto on aktiivinen aikuiskouluttaja. Avoimen yliopiston toimintaa kehitetään Vaasan korkeakoulukonsortion yhteistyönä.

Yliopisto on monipuolinen asiantuntijaorganisaatio, joka välittää osaamistaan aktiivisesti ympäristöönsä, yliopisto on paikallisen tutkimus- ja koulutusyhteistyön katalysaattori. Yliopisto vahvistaa läsnäoloaan Pohjanmaan maakunnissa. Vaasan tiedepuisto toimii yliopisto- ja korkeakoulutoiminnan yhteisfoorumina yrittäjyyden ja innovaatiojärjestelmien tiedon ja osaamisen välittäjänä.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. (~~Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa~~) **Yliopistot kehittävät johtamisjärjestelmää ja ammattimaista akateemista johtamista.** Yliopistot tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukyvyn kehittämistä.

Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehtävien hoitamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

Yliopistot osallistuvat yhteistyössä opetusministeriön kanssa laadittavan korkeakoululaitoksen rakenteellisen kehittämisen ohjelman sekä hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskushankkeen toteuttamiseen. Tuottavuustavoitteista ja voimavarojen uudelleen kohdentamisesta sovitaan yliopistokohtaisesti.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoituspohjaa hankkimalla suoran budjettirahoituksen lisäksi täydentävää rahoitusta. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Yliopistojen kustannuslaskentaa kehitetään siten, että se mahdollistaa kokonaiskustannusmallin toteuttamisen.

Koulutuksen ja tutkimuksen johtajuutta kehittämällä haetaan uusia tehokkaampia organisatorisia ratkaisuja toiminnan toteutuksessa.

Kaudella 2007-2011 yliopistosta jää eläkkeelle 65 ikävuoden perusteella 20 henkilöä. Vapautuvat virat ja tehtävät arvioidaan ja kohdennetaan tarpeen mukaan uudelleen painopistealoille.

Paikallisella korkeakoulu-yhteistyöllä parannetaan toiminnan tuottavuutta kehittämällä tehokkaampia yhteistyömuotoja. Kirjasto- ja laboratoriyhteistyötä jatketaan ja monipuolistetaan.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään **25 prosenttia** yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2007 on 1 500 000 ja kannattavuustavoite 80 000 (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 3 000 000. Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 000 000.

Perusrahoitus

Vaasan yliopisto varaa osakemerkintävaltuus-määrärahaa 10 000 euroa Vaasan tiedepuiston kehittämiseen liittyvään tarkoitukseen.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Tuottavuushankkeiden mukaisen voimavarojen uudelleen kohdennuksen toteutumista ja henkilöstövaikutuksia seurataan vuosittaisen tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille talousarvioasetuksen edellyttämän tilinpäätöskannanoton.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydetyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

5.2. Määrälliset tavoitteet kaudelle 2007-2009

Tämän luvun mukaiset tavoitteet on hyväksytty hallituksessa 28.10.2005 ja esitetty opetusministeriölle KOTA-järjestelmän kautta 11.11.2005.

ALOITTAVIEN OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄ

Koulutusala	Toteuma				Tavoite	
	2002	2003	2004	2005	04-06	07-09
Humanistinen ala	183	179	184	179	185	195
Kauppätieteellinen ala	406	357	377	*362	355	390
Teknillistieteellinen ala	105	87	68	61	60	115
Yhteiskuntatieteellinen ala	77	71	82	89	75	105
YHTEENSÄ	771	694	711	675	675	805 ESITYS

* luvusta puuttuvat syksyn 2005 valintatiedot

Perustelut:

Pohjanmaan alueen (= kolmen Pohjanmaan maakunnan alue) yliopistokoulutuksen tarjonta on alle valtakunnallisen keskiarvon. Yliopiston esitys alojen monipuolistamiseksi ja laajentamiseksi tukevat alueen koulutuksen laajentamistarpeita.

Yliopiston alojen kehittämisen taustalla on koulutusalojen tasapainoinen kehittäminen. Teknillistieteellinen ala ja yhteiskuntatieteellinen alat ovat vielä kapeita ja humanistinen ala käsittää ainoastaan kieliä ja viestintätieteitä.

Vaasan yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulu ovat käynnistämässä yhteistyön laajentamista tavoitteena rakentaa koulutuspolkuja ammattikorkeakoulusta yliopistoon ja työelämästä korkeakouluun ja yliopistoon. Insinöörien, tradenomien ja sosionomien jatkokoulutus-mahdollisuuksia ja maisteriopintoja suunnitellaan yhteistyössä ammattikorkeakoulun kanssa. Nämä koulutuspolut tulevat lisäämään yliopiston sisäänottomääriä erityisesti tekniikan alalla. Koulutuspolut eivät laajenna koulutustarjontaa itse alan sisällä vaan tukevat osaamisen kasvattamista ja aikuiskoulutusta tällä alalla ('upgrading' ja 'updating' -politiikka).

Yliopisto on tehnyt esityksen opetusministeriölle vahvistettavista kansainvälisistä maisteriohjelmista. Tulossopimuskaudella 2004-2006 yliopisto on kehittänyt kaikille koulutusaloille vähintään yhden maisteriohjelman (kauppätieteissä kaksi), joiden sisäänotto kasvattaa kokonaissisäänottoa. Maisteriopintoihin arvioidaan tulevan vuosittain yli 100 opiskelijaa.

Tekniikan alalla energian ja tuotannon osaaminen on kehittymässä vahvaksi alueeksi ja yliopiston tavoitteena on laajentaa tätä alaa. Yliopisto on perustanut syksyllä 2005 kaksi lahjoitusvaroin resursoitua energiatekniikan professuuria kaudelle 2006-2010. Lahjoitusvarat antavat hyvän tuen alan laajentamiselle.

TUTKINTOTAVOITTEET

Alemmat tutkinnot

Koulutusala	Tavoite 07-09
Humanistinen ala	130
Kauppätieteellinen ala	250
Teknillistieteellinen ala	40
Yhteiskuntatieteellinen ala	60
YHTEENSÄ	480 ESITYS

Perustelu:

Yleistavoite on, että noin 80 % vuotuisesta normaalisisäänoton määrästä suorittaisi alemman korkeakoulututkinnon ja 75 % suorittaisi sen kolmessa vuodessa. Sopimuskaudella 2007-2009 ei vielä päästä tähän yleistavoitteeseen kuin ehkä korkeintaan sopimuskauden lopulla. Esitys on keskimäärin 70 % kauden 2004-2006 tavoitteen mukaisesta aloittaneiden määrästä.

Ylemmät korkeakoulututkinnot

Koulutusala	Toteuma				Tavoite	
	2002	2003	2004	loka.05	04-06	07-09
Humanistinen ala	66	76	82	78	80	100
Kauppätieteellinen ala	213	222	195	180	240	270
Teknillistieteellinen ala	0	0	5	5	40	60
Yhteiskuntatieteellinen ala	42	50	34	29	40	60
Yhteensä	321	348	316	292	400	490 ESITYS

Yleisperustelut

Opintojen tehostuminen (esim. HOPS:n myötä) ja panostus tutkielmaohjaukseen tulee näkymään tutkintototeuman kasvuna kaikilla aloilla. Vakiintuneiden kansainvälisten maisteriohjelmien kautta ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä ja tutkintojen suorittaminen kasvaa.

Valtioneuvoston 4.12.2003 vuosille 2003-2008 hyväksymän koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaan alueellisia eroja peruskoulun jälkeisen koulutuksen ja korkeakouluopintojen tarjonnassa pienennetään. Koulutuksen tulee olla alueellisesti tasapainoisesti saavutettavissa. Opetusministeriö on valmistellut kehittämissuunnitelman koulutustarjonnan alueellisista tavoitteista vuodelle 2008.

Asetetut tavoitteet painottavat erityisesti Vaasan yliopiston koulutustarjonnan sisällöstä kehittämistä.

Yliopisto esittää yliopiston pienempien alojen kehittämistä ja monipuolistamista. Hallintotieteiden sekä teknillisen koulutuksen tutkintotavoitteiden nostamisella saadaan aikaan tehokkaammat ja tuloksellisemmat yksikkökoot.

Lisäksi alakohtaiset perustelut

Humanistinen ala:

Tutkintotuottavuus on maisterin tutkintojen osalta koko kuluva suunnittelukauden ajan parantunut. Korotusesitys perustuu englannin kielen pääaineaseman vahvistumiseen sekä viestintätieteen pääaineen hyvään tuottavuuteen. Lisäksi uusi kansainvälinen maisteriohjelma kasvattaa valmistuvien määrää.

Kauppätieteellinen ala:

Tutkintotavoite perustuu siihen, että aikaisempaan suunnittelukauteen verrattuna kansainväliset maisteriohjelmat ovat alkaneet tuottaa tutkintoja. Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskuksissa ollaan lisäksi aloittamassa maisteriopintoja, joiden tähtäimenä on tutkinnon suorittaminen Vaasan yliopistossa.

Teknillistieteellinen ala:

Alan tutkinnonanto-oikeus Vaasan yliopistossa tuli mahdolliseksi vuonna 2004. Osa edellisinä vuosina sisään otetuista opiskelijoista suorittaa tutkinnon edelleen Teknilliselle korkeakoululle aiemman yhteistyösopimuksen perusteella. Tutkintototeuman odotetaan kasvavan tulevana suunnittelukautena.

Kansainvälinen maisteriohjelma sekä yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa insinöörien jatkokoulutuksesta kasvattaa tutkintojen määrää. Paikalliset ammattikorkeakoulut ovat luonteva rekrytointikanava tekniikan alan maisteriopintoihin ja -ohjelmiin. Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa on keskusteltu mahdollisuudesta yliopiston maisteriopintoihin tähtäävän suuntautumisvaihtoehdon luomisesta ammattikorkeakouluun, jolloin maisteriopintoihin tarvittavat siltaopinnot suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkinnon yhteydessä ja opiskelijat voitaisiin valita suoraan saman alan maisteriopintoihin.

Yhteiskuntatieteellinen ala:

Aluetiede- ja sosiologia -oppiaineiden kehittymiset tutkintovastuiksi pääaineiksi kasvattavat sopimuskaudella tutkintototeumaa. Kansainvälinen maisteriohjelma yhteistyössä humanistisen tiedekunnan kanssa kasvattaa tutkintototeumaa.

Tohtorin tutkinnot

Koulutusala	Toteuma				Tavoite	
	2002	2003	2004	loka.05	04-06	07-09
Humanistinen ala	4	2	2	3	4	5
Kauppätieteellinen ala	8	10	6	8	11	14
Teknillistieteellinen ala	0	0	0	0	1	2
Yhteiskuntatieteellinen ala	2	3	2	0	2	3
Yhteensä	14	15	10	11	18	24 ESITYS

Humanistinen ala:

Alan tutkintotuotanto on vahvistunut ja jatkokoulutus toimii hyvin. Tutkijaryhmien perustaminen ja jatkokoulutuspaikkojen kasvattaminen tehostavat tohtorituotantoa.

Kauppätieteellinen ala:

Alan tohtorituotanto on tehostunut. Kauppätieteellisellä alalla panostetaan tutkijakoulutukseen kehittämällä uusia ja jo olemassa olevia mahdollisuuksia sekä laitosten tutkijoille että tiedeyhteisön ulkopuolella oleville jatko-opiskelijoille. Alalla tehostetaan tutkimusryhmätoimintaa ja kansainvälistä jatkokoulutusyhteistyötä. Jatko-opiskelijoita kannustetaan osallistumaan kotimaisten tutkijakoulujen ohella kansainvälisiin tohtoriohjelmiin.

Teknillistieteellinen ala:

Tutkintokoulutuksen vakiintuminen ja tohtorituotannon käynnistyminen.

Yhteiskuntatieteellinen ala:

Nykyisten pääaineiden vakiintuminen näkyy tohtorin tuotannon vakaana toteutumisena.

AVOIN YLIOPISTO

Laskennallisten kokovuotisten opiskelijapaikkojen tavoite

Avoin yliopisto	Toteuma			Tavoite	ESITYS
	2002	2003	2004	04-06	07-09
	537	460	357	650	650

Vuonna 2005 avoimen yliopiston opiskelijamäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna selvästi ja laskennallisten kokovuotisten opiskelija-paikkojen määrä tulee olemaan n. 500. Toimintaa on laajennettu erityisesti Seinäjoen ja Kokkolan yliopistokeskusten alueella. Samalla on käynnistetty systemaattinen opetuksen virtuaalistaminen ja pedagoginen kehitystyö.

Avoimessa yliopistossa tarjottavat opintokokonaisuudet ja opintojaksot ovat kaikki Vaasan yliopiston tutkintoihin sopivia pää- ja sivuaineopintoja tai kieli-, menetelmä-

ja yleisopintoja. Yhteistyösopimukset muiden yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten/avoimien yliopistojen kanssa tarjoavat mahdollisuuden opetustarjonnan laajentamiseen, esim. muotoilujohtamisen 15 ov opinnot Taideteollisen korkeakoulun kanssa tehdyn sopimuksen perusteella ja kasvatustieteen opintoja Jyväskylän yliopiston/Kokkolan yliopistokeskuksen kanssa.

Opiskelijapaikkatavoite esitetään pidettäväksi samalla tasolla kuin kuluvalle kaudella.

Avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite

Avoimen väylä	Toteuma				Tavoite	ESITYS
	2002	2003	2004	2005	04-06	07-09
Yhteensä	21	36	25	22	40	45

Vuonna 2005 haki yhteensä 35 opiskelijaa avoimen väylän kautta tutkinto-opiskeluun. Hakijoista hyväksyttiin 22. Hakijamäärä oletetaan kasvavan hieman kauppatieteellisellä alalla avoimen yliopiston opetustarjonnan laajentumisen myötä. **Tulevan suunnittelukauden tavoitteeksi esitetään 45.**

KANSAINVÄLINEN OPISKELIJAVAIHTO

Kansainvälinen vaihto	Lähteneet			Saapuneet			Vaihtotavoite	
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	04-06	07-09
Perustutkintokoulutus	140	140	183	89	104	138	160	207
Jatkotutkintokoulutus								10

Opiskelijavaihtosopimukset ulkomaisten yliopistojen kanssa sekä englanninkielisen opetustarjonnan lisääminen kaikilla koulutusaloilla kasvattavat ulkomaalaisten opiskelijoiden määrää. Yliopiston solmimat yhteistyösopimukset ulkomaisten yliopistojen kanssa lisäävät omien opiskelijoiden valintamahdollisuuksia kansainväliseen vaihtoon. Vaasan yliopiston kansainvälinen vaihto on kasvanut vuosittain ja on määrältään nyt noin 20 % sisäänoton määrästä.

Yliopiston koulutusaloilla vaihtotavoite vaihtelee 20 – 50 %:n välillä aloittaneiden perusopiskelijoiden määrästä. Suurin vaihtotavoite on kauppatieteellisellä alalla, joka on sisällyttänyt kansainvälisen vaihdon mahdollisuuden osaksi uutta tutkintoa. Tavoite alalla on, että puolet opiskelijoista suorittaisi opintoja kansainvälisessä vaihdossa.

Seuraavan suunnittelukauden perustutkintokoulutuksen vaihdon tavoitteeksi **yliopisto esittää 180**. Omien opiskelijoiden lähteminen ulkomaille on määrällisesti suurempaa, tulevana suunnittelukautena noin 200.

Yliopiston kansainvälinen vaihto painottuu perustutkinto-opiskelijoihin. **Jatkotutkinto-opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta** kehitetään eri alojen tohtorikoulujen sekä yliopiston oman tohtorikoulutusohjelman yhteydessä (Tohtori-foorum –ohjelma). Jatko-opiskelijoiden ulkomaan jakso on viime vuosina ollut useimmiten alle 3 kk. Yli kolmen kuukauden pituiseen vaihtoon yliopisto esittää sekä lähtevien että saapuvien **tavoitteeksi 10 opiskelijaa**.

ULKOMAALAISET OPISKELIJAT

Koulutusala	Ulkom.perustutk-opiskelija määrä					Ulkom.jatkotutk-opiskelija määrä				
	Toteuma			Tavoite		Toteuma			Tavoite	
	2002	2003	2004	04-06	07-09	2002	2003	2004	04-06	07-09
Yhteensä	43	31	41	*	150	18	23	16	*	35

* tavoite kaudella 2004-2006: yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 100 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista

Kansainvälisten maisteriohjelmien vakinaistuminen luo edellytykset ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän kasvulle. Yliopisto **esittää, että ulkomaalaisten perustutkinto-opiskelijoiden tavoitemäärä seuraavalla sopimuskaudella on vuodessa keskimäärin 150 opiskelijaa ja jatkotutkinto-opiskelijoita keskimäärin vuodessa 35.**

TAVOITEAJASSA SUORITETTUIEN YLEMPIEN KORKEAKOULUTUTKINTOJEN OSUUS VUOTEEN 2009 MENNESSÄ

Valmistumisaika	Toteuma keskimäärin	Tavoite
	Kaudella 2003-2005	07-09
5 vuotta	25 %	50 %
6 vuotta	40 %	60 %
7 vuotta	50 %	

Yliopiston yleistavoite tutkintojen suorittamisajasta on, että 75 % opiskelijoista suorittaisi tutkinnon tavoiteajassa. Tutkintorakenneuudistuksen yhteydessä opintokokonaisuudet on rakennettu niin, että tavoiteaika on mahdollinen. Myös opintojen ohjausta on tehostettu. **Seuraava suunnittelukausi arvioidaan olevan siirtymävaihe yleistavoitteeseen ja tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuuden oletetaan yliopistossa olevan keskimäärin 50 %.** Toteuma vaihtelee koulutusaloittain siten, että pidempi siirtymäaika on todennäköisesti humanistisella alalla.

Opetusministeriö tarkensi sähköpostillaan 2.11.2005 tavoiteaikakäsitettä siten, että normiaika on 6,5 vuotta mukaan lukien poissa- ja läsnäolevat. Tämän tarkennuksen jälkeen yliopisto esittää tavoiteajassa suoritettujen ylempien